

DE TOTA LA VIDA

TONI VALL

Periodista

@tonivall

Pregunta absolutament real viscuda a Casa Brillas, l'únic establiment de Barcelona que encara ven i arregla màquines d'escriure. La resposta de l'Adam Brillas va ser que sí, que i tant que sí. El noi volia donar un toc especial al regal, a la declaració d'amor, a la carta que tenia pensada i que qui sap si estava destinada a canviar-li la vida. Té gràcia la història, parla bé de què ens passa quan ens aturem i fem una petita mirada enrere i potser veiem que tot va ara massa de pressa. A Brillas –al carrer Moianès a tocar de la carretera de Sants– ja van per la tercera generació d'artesans experts en tots els racons de les velles Remington, Unnderwood o Hispano Olivetti. La primera pregunta és clara: qui són els vostres clients?

Hi ha una mica de trampa, perquè l'Adam ja fa anys que ha obert el ventall i també repara ordinadors, impressores, fotocopiadores i fa el manteniment informàtic de particulars i empreses. Però, esclar, el local està ple

•
Un col·leccionista va voler comprar una Remington del 1880 amb les palanques de fusta
•

de gom a gom de velles màquines, totes funcionant, totes a disposició de qui les vulgui comprar. Totes? Bé, totes no. Un col·leccionista, fa un temps, va voler –pagant el gust i les ganes– endur-se a casa una Remington del 1880 amb les palanques de fusta i va ser el Manel, el pare de l'Adam, qui va pararli els peus. “Però papa, has sentit el que ens ofereix?” “Sí, fill, i tu saps la joia que és això? A veure si la trobes en algun altre lloc, aquesta màquina”. I allà continua avui, a la lleixa presidencial.

Però tornem a la clientela. És variada. Els col·leccionistes, és obvi. Però també els que la volen per decorar un espai especial de casa seva o del despatx professional. També hi ha els que desitgen reparar la màquina d'escriure de l'avi i els que senten el capritx, per algun motiu, de tornar a sentir aquell so tan especial, aquella cadència de les tecles que tant estimava, per exemple, Josep Maria Espinàs, que va escriure tota la vida amb la seva inseparable Hispano Olivetti. L'Adam

ESCRIURE UNA CARTA D'AMOR A MAQUINA

MANOLO GARCIA

també em revela algun petit secret que sembla mentida. Seria temptador pensar que una màquina d'escriure elèctrica és poc més que un trasto inserrible. Doncs no. Van buscadíssimes per notaries i gestories, per exemple, perquè els resulten molt útils i molt ràpides per afegir petits retocs a documents ja impresos. La data, la rubrica, la numeració. Té la seva lògica, i tant que sí! “Escriu i imprimeix a la vegada”, deien els eslògans publicitaris d'aquests estris, que en el seu dia eren revolucionaris.

A més de les màquines, també contemplem calculadores velles de maneta, sumadores de primeríssima generació i un parell de Nationals, o sigui màquines registradores que durant dècades no faltaven a tots els taulells de les botigues del món. El fundador del negoci, Manel Brillas, després de salvar-se al front de la Guerra Civil –va abandonar la trinxera per anar a orinar i es va salvar de l'obús que va matar tots els seus companys– va veure clar el nínxol de mercat que tenien les màquines d'escriure. I el seu fill, també Manel, va continuar el negoci. En els temps d'esplendor, hi havia empreses en què trenta màquines d'escriure treballaven alhora i el desgast

•
Tom Sharpe era client de tota la vida. L'última reparació va implicar un canvi de màquina i la vella va quedar a la botiga
•

era evident i constant. “El pare els visitava dia sí, dia també. La feina no s'acabava mai”. El Manel ja està jubilat, però encara dona algun cop de mà si hi ha un engranatge que es resisteix o una maquinària encallada que no hi ha manera d'arreglar. Calaixos i calaixets plens de tecles, caragols, lletretes de plom i tota mena de peces de recanvi per poder reparar el màxim de models possible. Pura artesania. Una posada a punt pot valer 60 euros. Posada a punt, amb cinta inclosa, 72 euros. I una reparació més laboriosa, un pressupost més elevat.

Per acabar, cal fer esment a una història preciosa. El gran Tom Sharpe era client de tota la vida. L'última reparació va implicar un canvi de màquina i l'anterior, la substituïda, els la va deixar a la botiga. L'aura de l'autor de Wilt –establert a Llafranc– era coneguda i els la van voler comprar. No se'n van voler desprendre i, finalment, la màquina pertany avui a la fundació de l'escriptor.

Casa Brillas és l'únic establiment de Barcelona que ven i repara màquines d'escriure